

Kuvatuki RAI-arviointikeskusteluun

Kuvakommunikaation käyttö RAI-arvioinnissa
-toimintamallin tukimateriaali

Sisällys

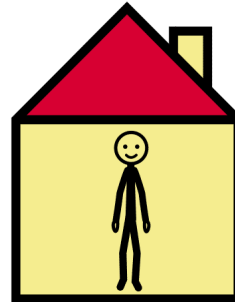
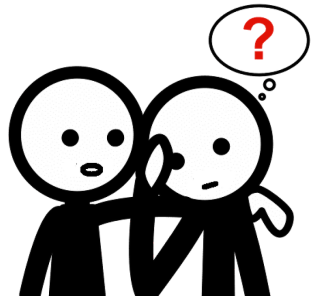
1. Toiveet ja tavoitteet (sivu 3)
2. Muutostoiveet: työ, arki, vapaa-aika, ihmissuhteet ja tukipalvelut (sivu 5)
3. Sosiaalinen elämä (sivu 12)
4. Pelkoa tai ahdistusta aiheuttaneet tapahtumat (sivu 14)
5. Terveys, hyvinvointi ja elintavat (sivu 21)
6. Kunnan kohottaminen ja omatoimisuus (sivu 30)
7. Kuvat mielipiteen ilmaisuun (sivu 31)
8. Tietoa tukimateriaalista (sivu 32)

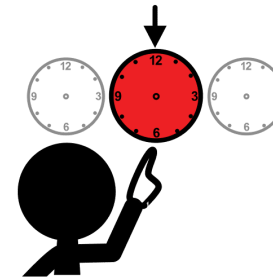
1. Toiveet ja tavoitteet

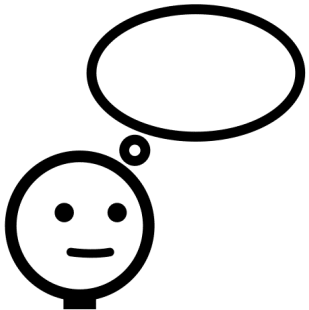
Millaista apua ja tukea sinä tarvitset

arjessasi

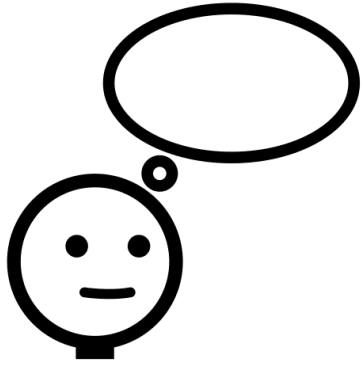

nyt?

Mitä sinä toivot tai mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä?

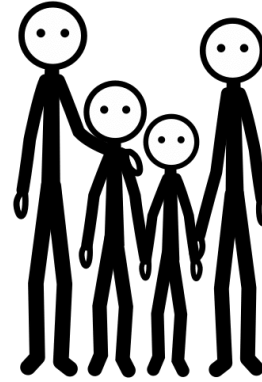
Toiveet ja tavoitteet

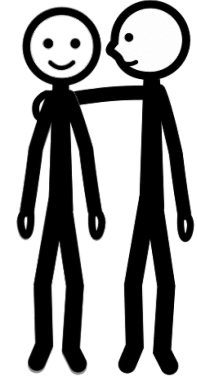
Mikä on sinulle tärkeää?

perhe

ystävät ja kaverit

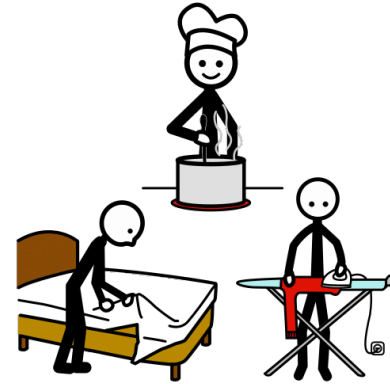
terveys ja hyvinvointi

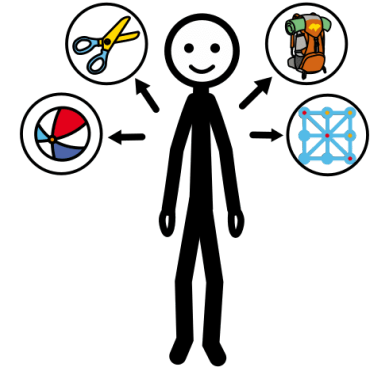
lepo ja oma rauha

kotityöt

harrastukset

liikunta

käydä jossakin

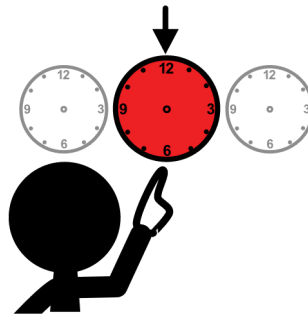
hankkia jotakin

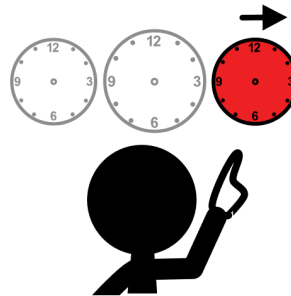
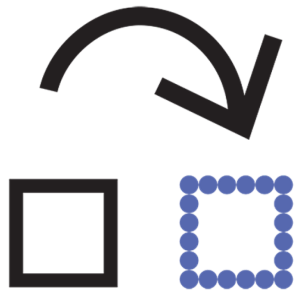
Jotain muuta, mitä?

2. Muutostoiveet: työ, arki, vapaa-aika, ihmissuhteet ja tukipalvelut

Mitkä asiat ovat hyvin ja mitkä asiat ovat huonosti nyt?

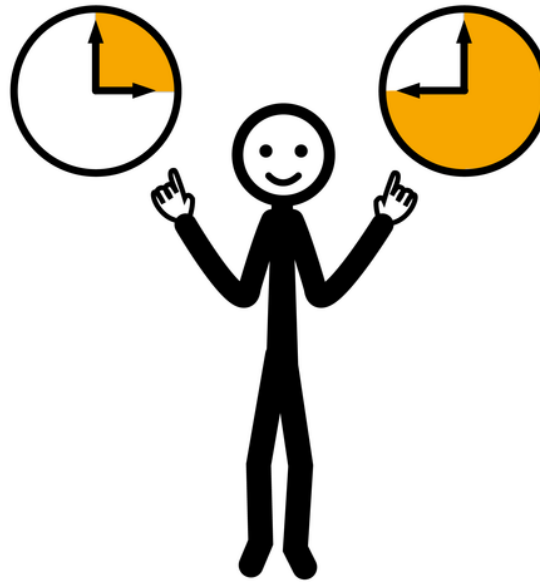

Minkä asian pitäisi muuttua ja olla eri tavalla myöhemmin?

Mitä muutosta toivot palkkatyöhön?

Haluaisin muuttaa työaika.

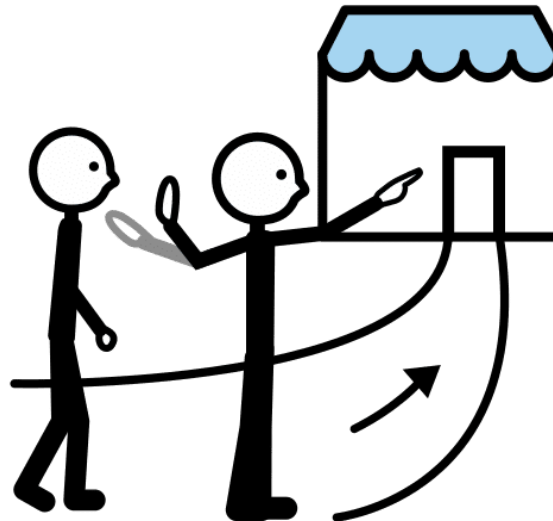
Haluaisin muuttaa työtehtäviä.

Haluaisin saada parempaa palkkaa.

Haluaisin töitä tai vaihtaa työpaikkaa.

Jotain muuta, mitä?

Mitä muutosta toivot vapaa-aikaan?

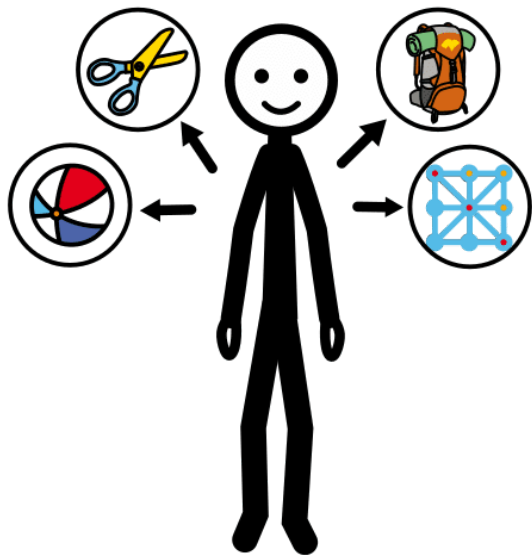
Mitä haluat tehdä vapaa-aikana?

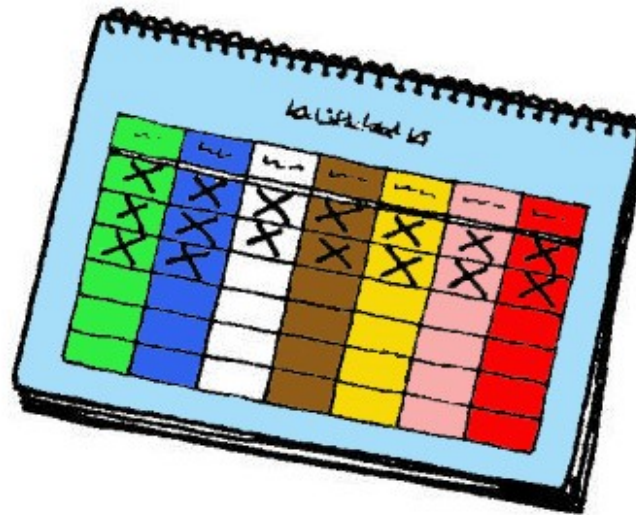
Tarvitsetko enemmän lepoaikaa?

Kuinka monta harrastusta haluat?

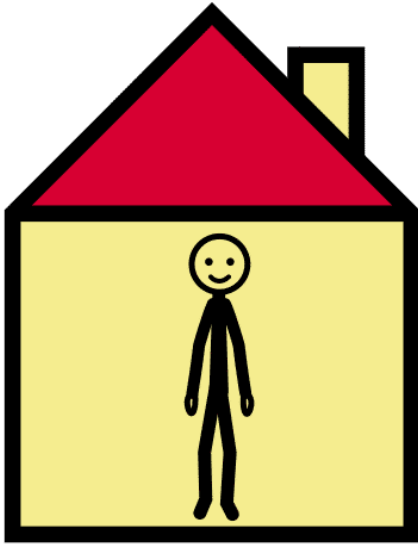
Milloin haluat harrastaa?

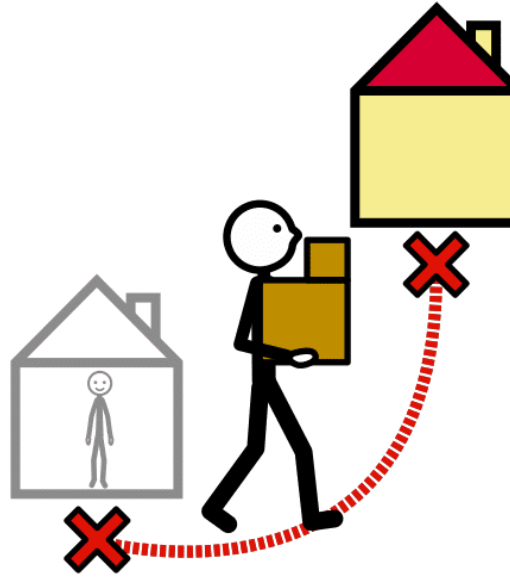
Jotain muuta, mitä?

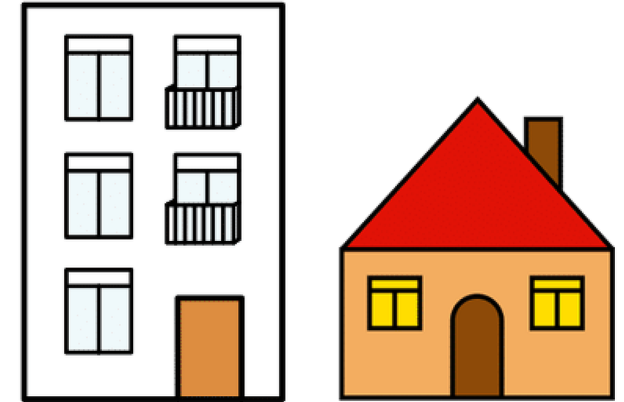
Mitä muutosta toivot asumiseen?

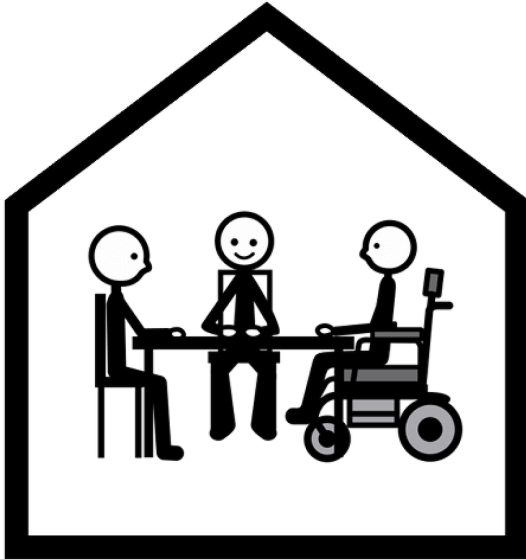
Haluatko muuttaa asuinpaikkaa?

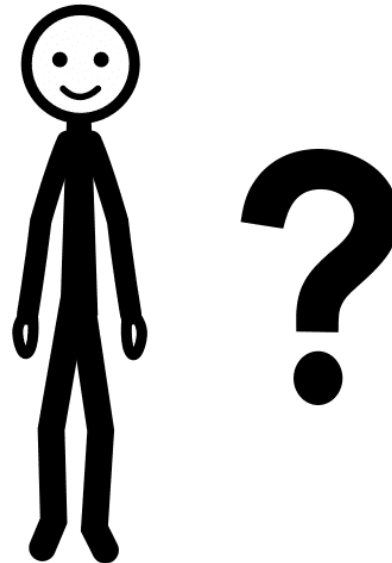
Haluatko muuttaa asumismuotoa?

Onko sinulla toiveita asuintovereihin liittyen?

Haluatko asua jonkun tietyn ihmisen kanssa?

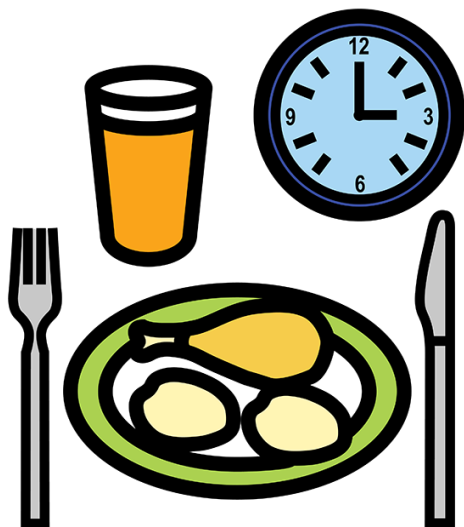
Jotain muuta, mitä?

Mitä muutosta toivot arkeen?

Toivotko muutosta ruokailuihin?

Toivotko muutosta ruokavalioosi?

Toivotko muutosta vaatekseen?

Toivotko muutosta unirytmiiin?

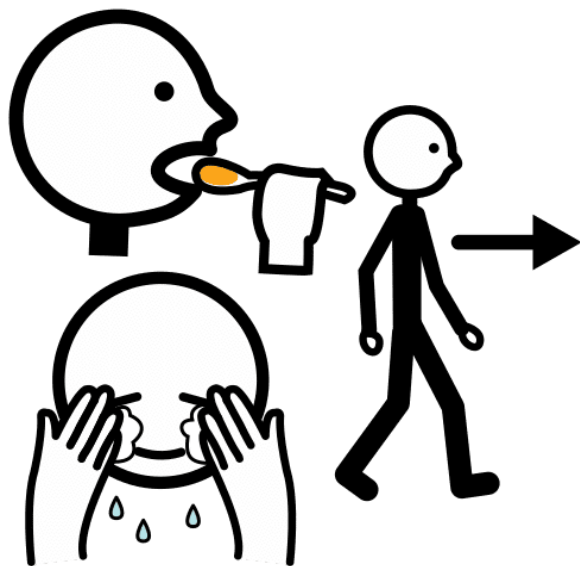
Jotain muuta, mitä?

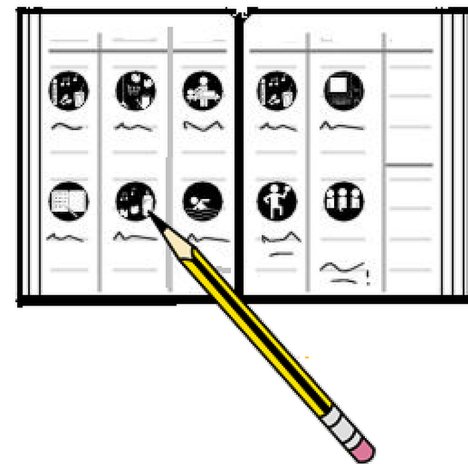
Mitä muutosta toivot tukeen ja apuun?

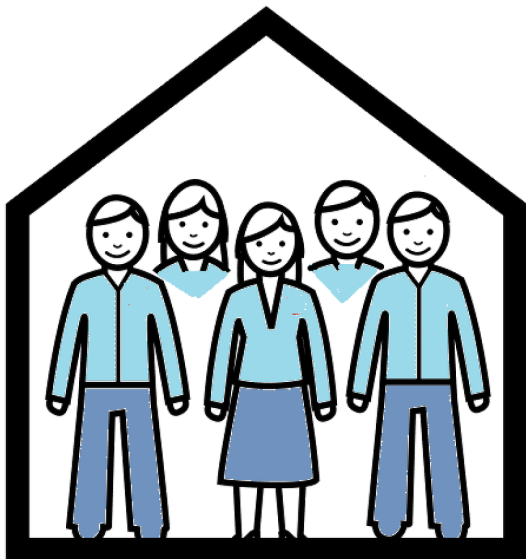
Missä asioissa tarvitset lisää apua?

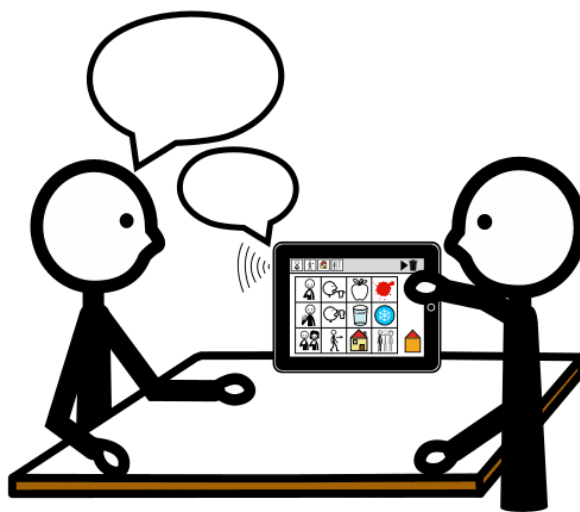
Mitä toiveita sinulla on päiväohjelmaan?

Mitä toiveita sinulla on henkilökunnalle?

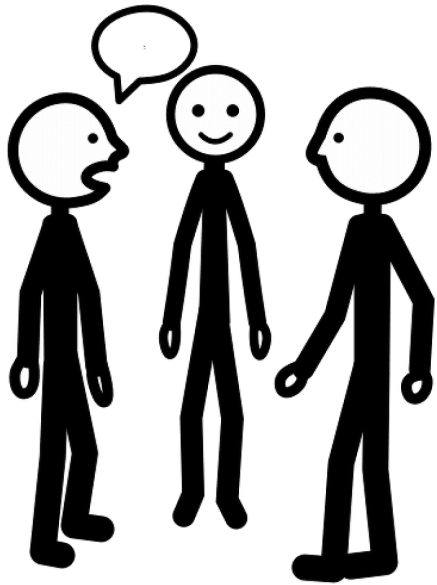
Millaista yhteistä toimintaa toivot?

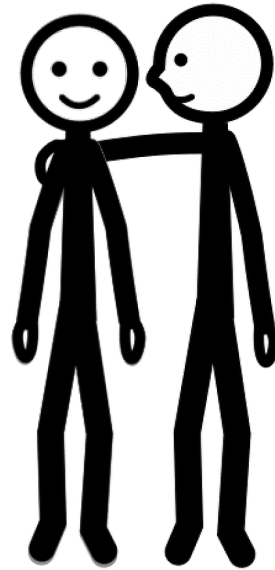
jotain muuta, mitä?

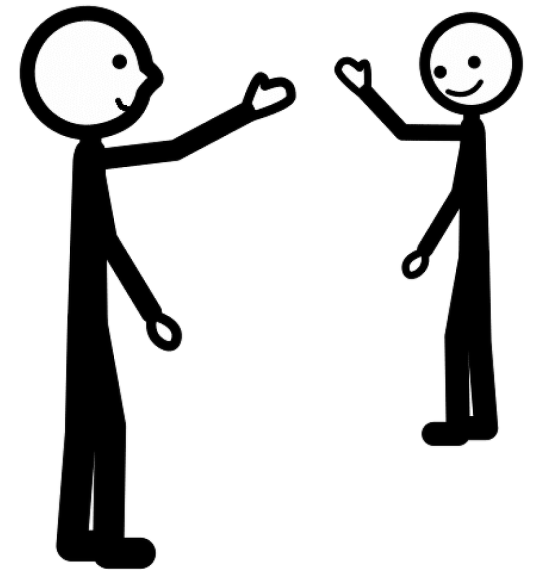
Mitä muutosta toivot ihmissuhteisiin?

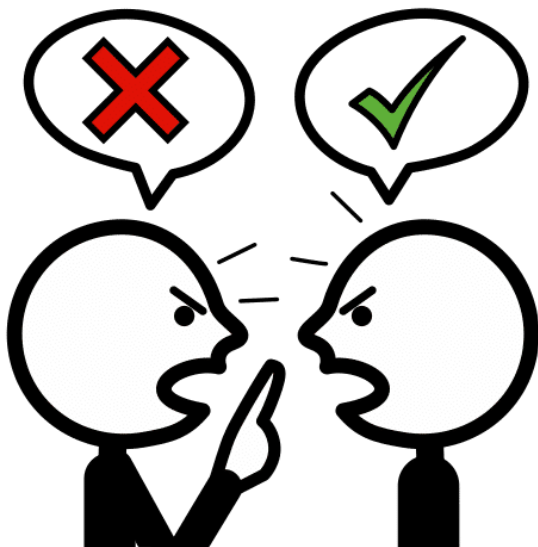
Onko sinulla ystäviä?

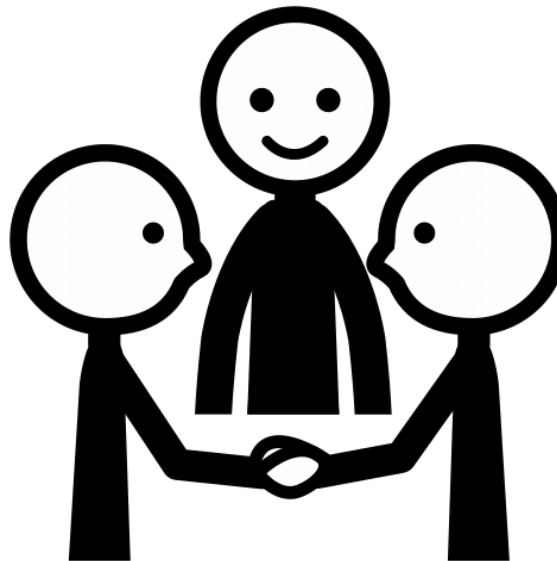
Haluatko tutustua uusiin ihmisiin?

Onko sinulla riittävästi perheen tai ystävien kanssa?

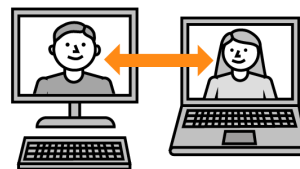
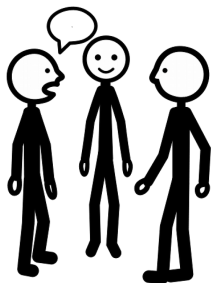
Haluatko apua riitojen sopimiseen?

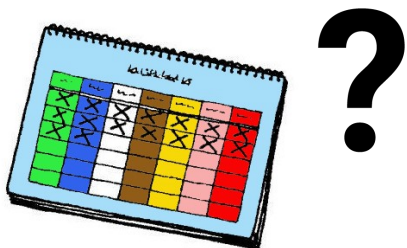
Jotain muuta, mitä?

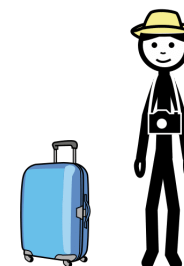
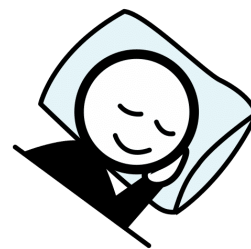
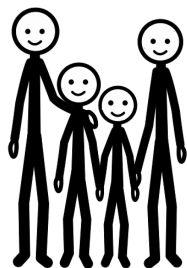
3. Sosiaalinen elämä

Oletko tavannut tai jutellut puhelimessa tai tietokoneella jonkun kanssa?

Kuinka usein?

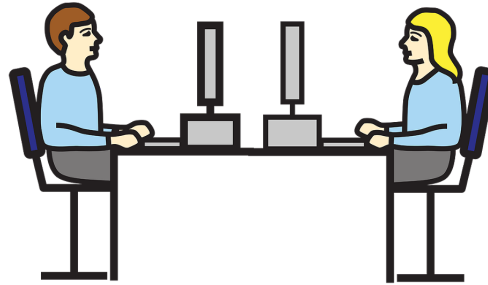

Oletko käynyt perheesi tai ystäväsi luona? Oletko ollut yötä tai viettänyt lomaa heidän luonaan?

Sosiaalinen toiminta

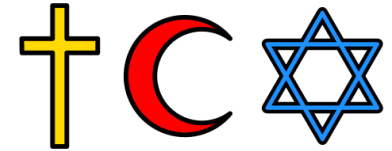
pelaaminen yhdessä tietokoneella

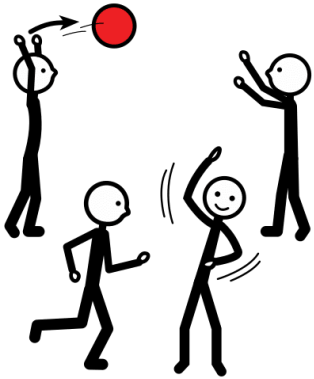
kerho

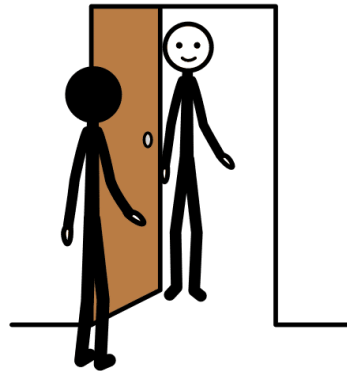
seurakunnan toiminta

liikuntaryhmä

kyläily

videoiden tekeminen

ulkoilu

ravintolassa käynti

elokuvissa käynti

konsertissa käynti

Jotain muuta, mitä?

4. Pelkoa tai ahdistusta aiheuttaneet tapahtumat

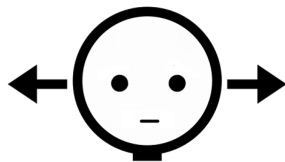
Pelkäätkö

tai oletko ahdistunut jonkun tapahtuman takia?

Kyllä

Ei

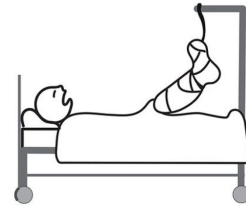

En osaa sanoa.

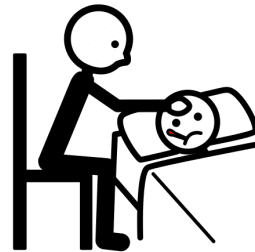

En halua vastata.

4.1. Pelottavat tapahtumat

Oletko ollut vakavassa onnettomuudessa tai vammautunut?

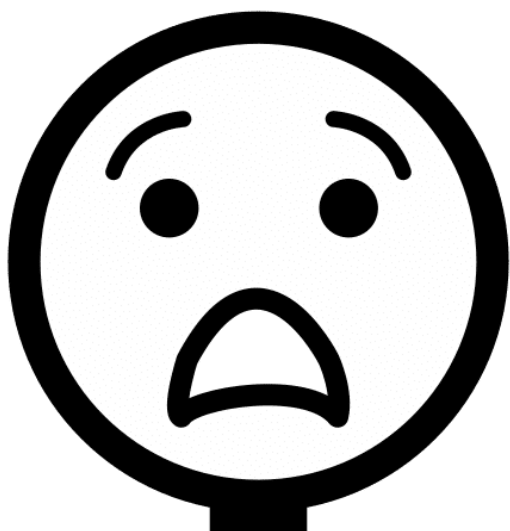

Onko sinulla huolta läheisen ihmisen terveydestä?

Onko joku sinulle tärkeä ihminen kuollut?

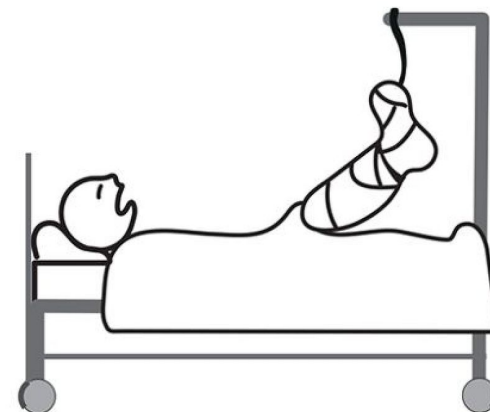
Pelottavat tapahtumat

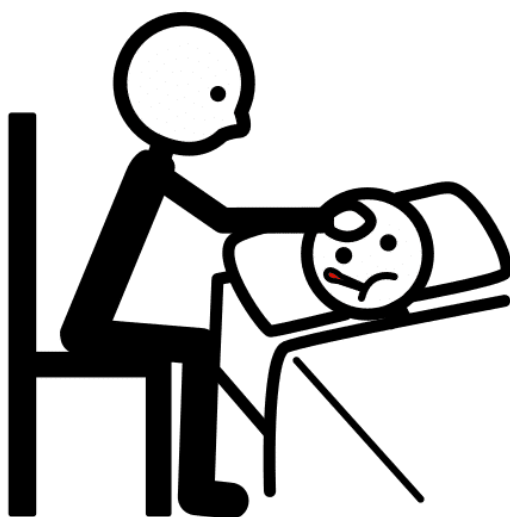
onnettomuus tai tapaturma

vamma tai loukkaantuminen

huoli läheisen terveydestä

läheinen on kuollut

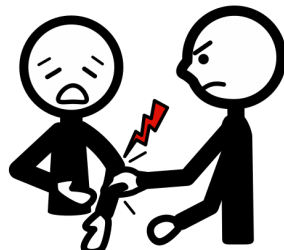
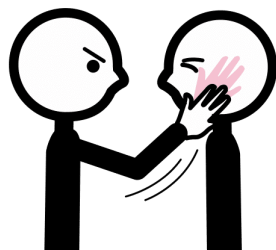
Jotain muuta, mitä?

4.2. Turvattomuus ja ruumiillinen väkivalta

Onko joku ahdistellut sinua tai tehnyt seksuaalista väkivaltaa?

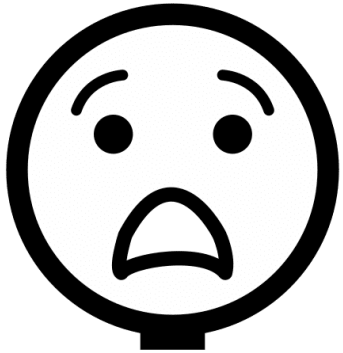

Onko joku pahoinpidellyt, lyönyt tai satuttanut sinua?

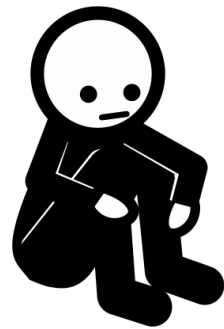

Oletko jäänyt ilman apua ja turvaa?

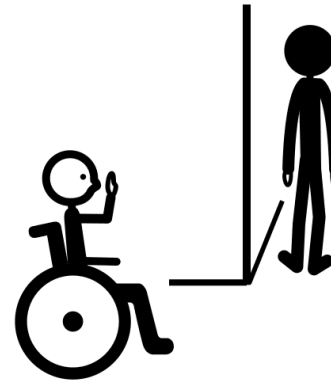
ruumiillinen väkivalta

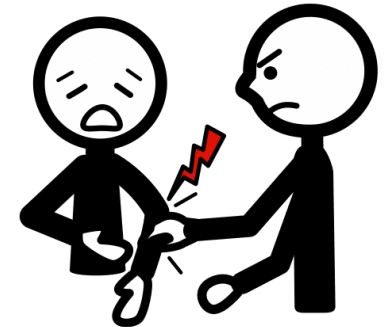
jätetty yksin

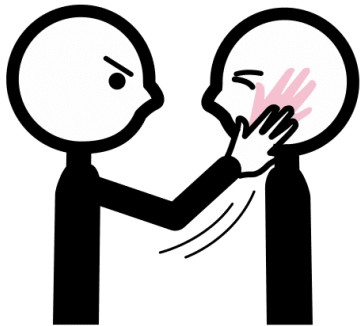
jätetty yksin ilman apua

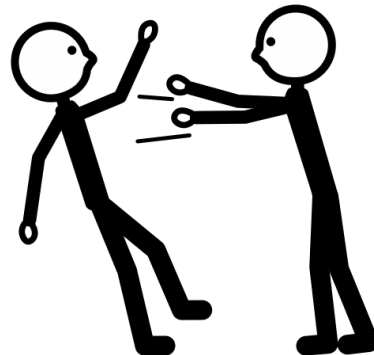
satutettu, aiheutettu kipua

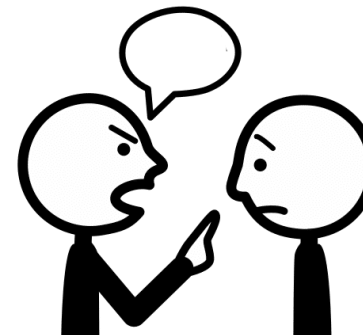
lyöty tai raavittu

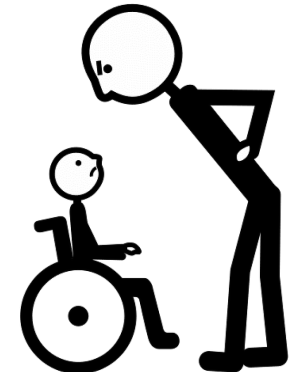
tönitty tai kaadettu

uhkailtu

peloteltu, alistettu

tehty seksuaalista väkivaltaa

seksuaalista häirintää netissä

seksuaalista häirintää puhelimessa

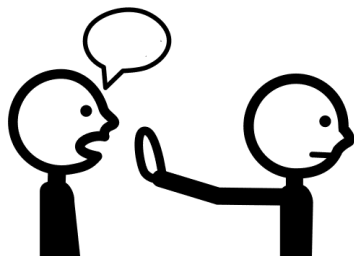
Jotain muuta, mitä?

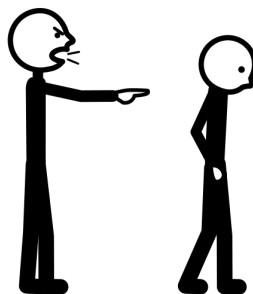
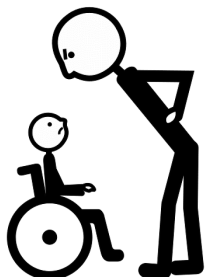
4.3. Huono kohtelu ja henkinen väkivalta

Onko joku toistuvasti kohdellut sinua huonosti tai kiusannut?

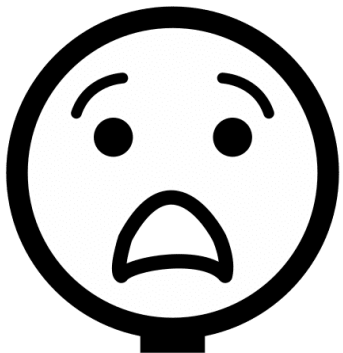

Onko joku vähätellyt sinua tai sinun mielipidettäsi?

Onko joku uhkaillut tai pakottanut sinua tekemään jotakin?

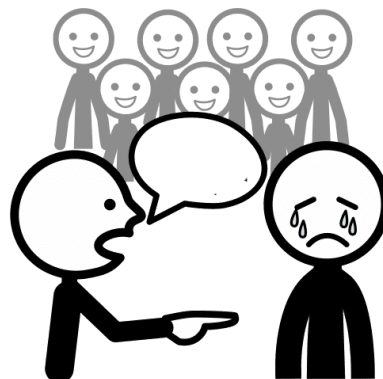
henkinen väkivalta

ahdistava tapahtuma

kiusaaminen

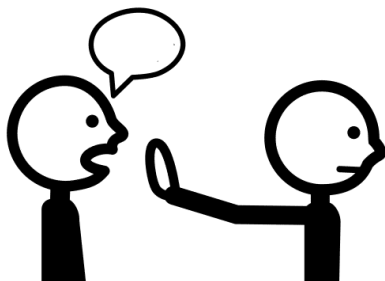
kiusaaminen puhelimessa

kiusaaminen somessa

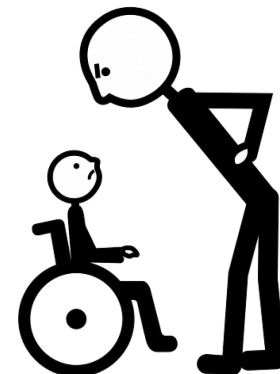
vähätelty

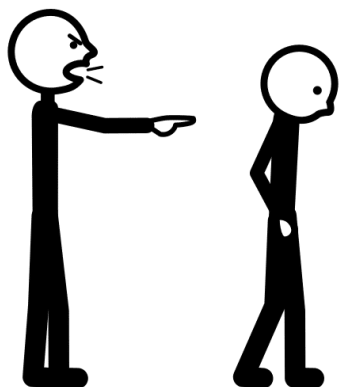
uhkailtu

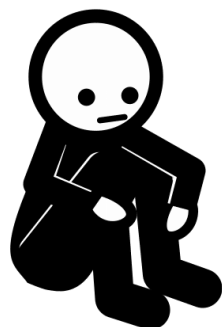
alistettu, peloteltu

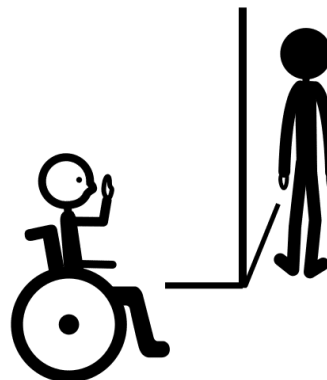
pakotettu tekemään jotakin

jätetty yksin

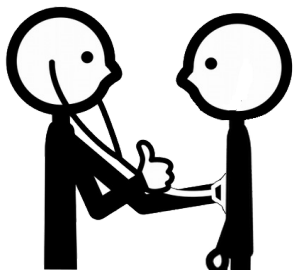
jätetty yksin ilman apua

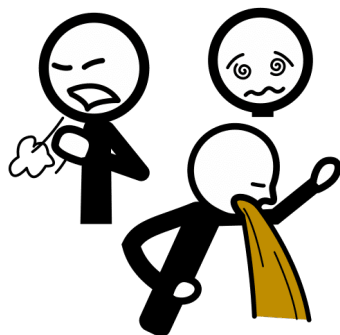
Jotain muuta, mitä?

5. Terveys, hyvinvointi ja elintavat

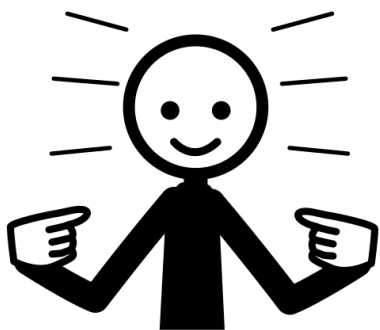
Millainen terveys ja millaiset elintavat sinulla on?

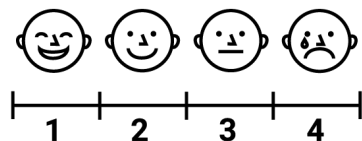
MA TI KE TO PE LA SU

Millaisia oireita sinulla on ollut viime päivinä?

terveys ja hyvinvointi

oma arvio terveydestä

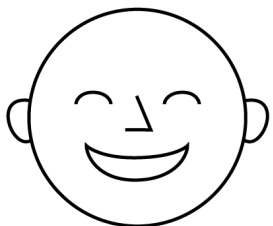
en osaa sanoa

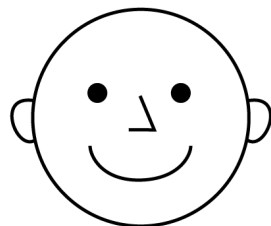
en halua vastata

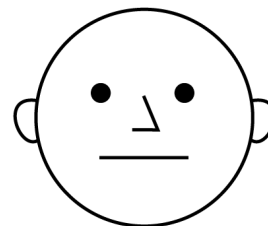
erinomainen

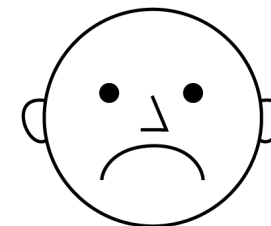
hyvä

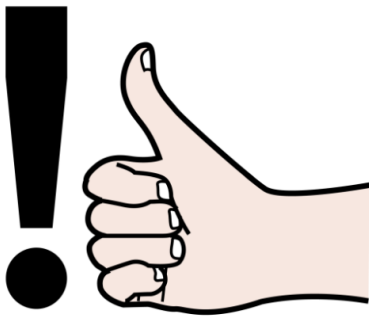
kohtalainen

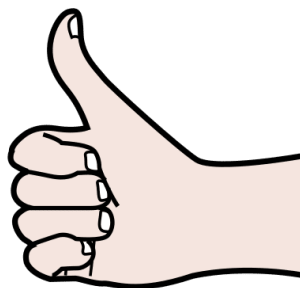
huono

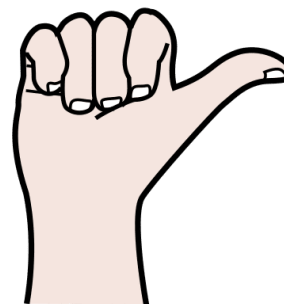
erinomainen

hyvä

kohtalainen

huono

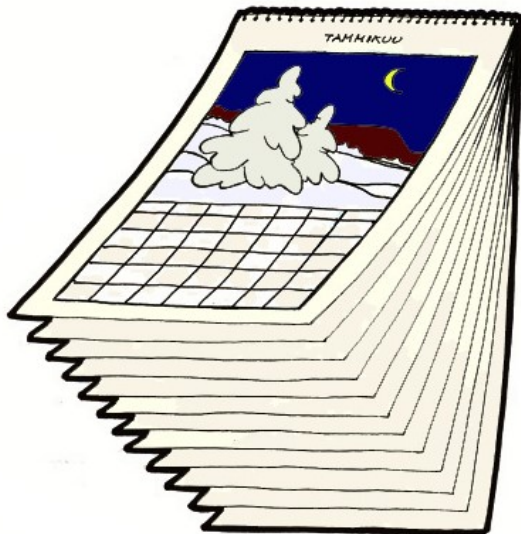
viikko

kuukausi

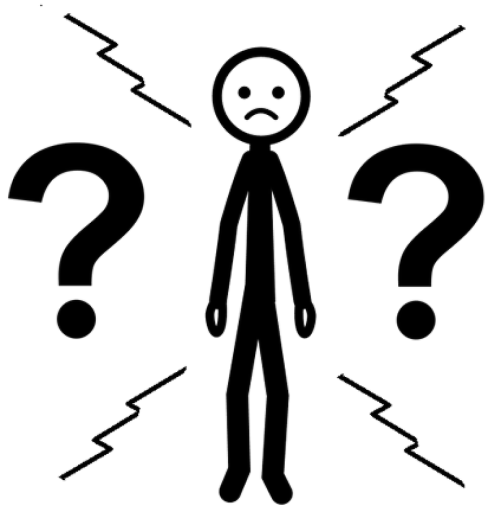
kauan sitten

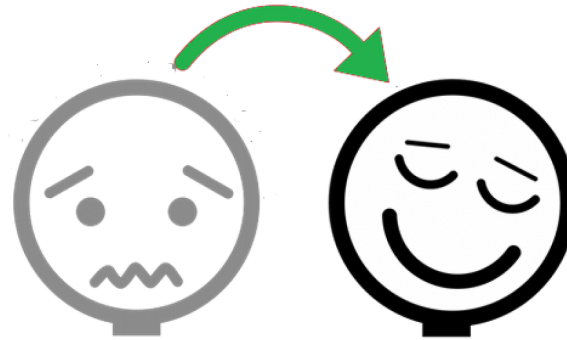
en tiedä / en osaa sanoa

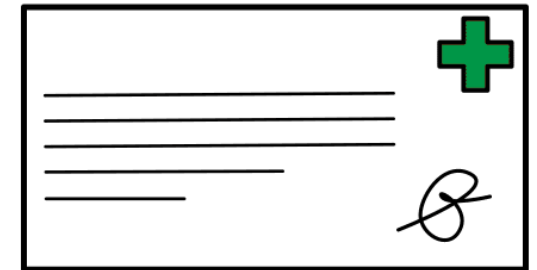
Onko sinulla kipuja?

Mikä helpottaa oloa, poistaa kivun?

kipulääke

liikunta / liike

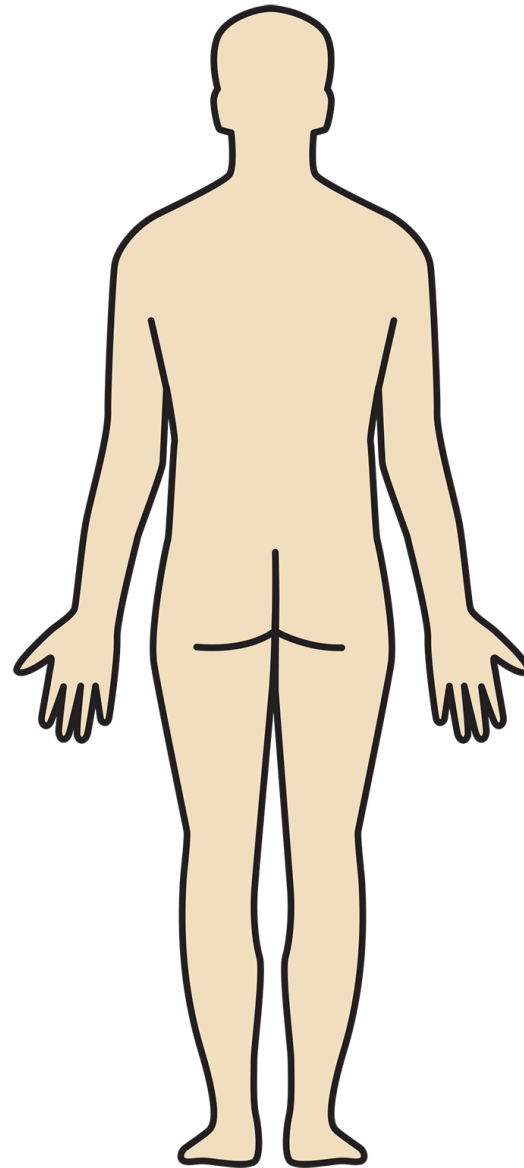
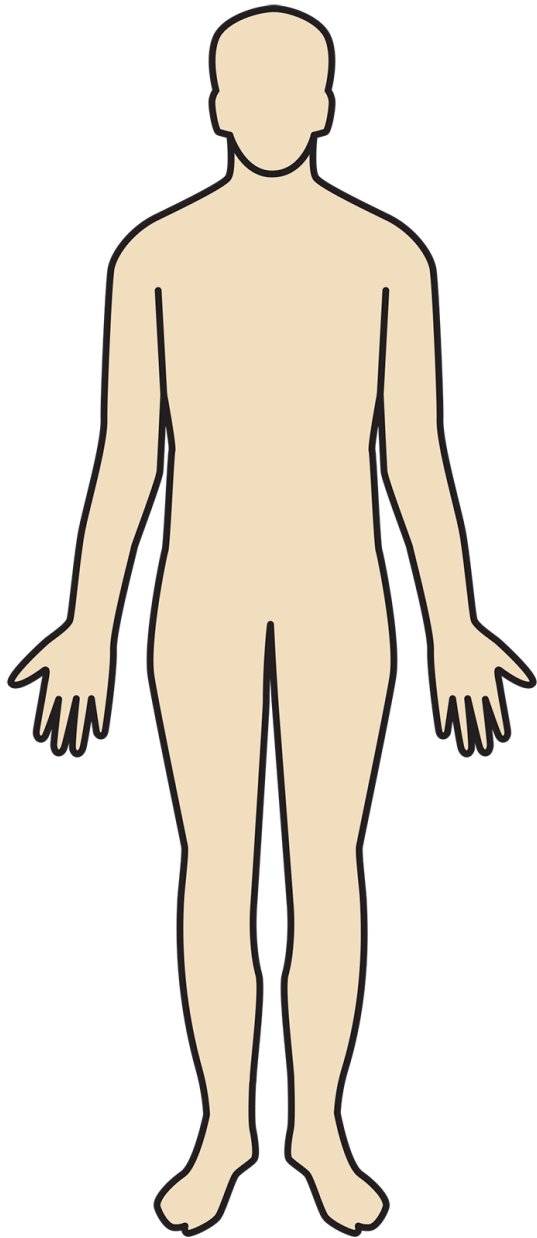
lepo

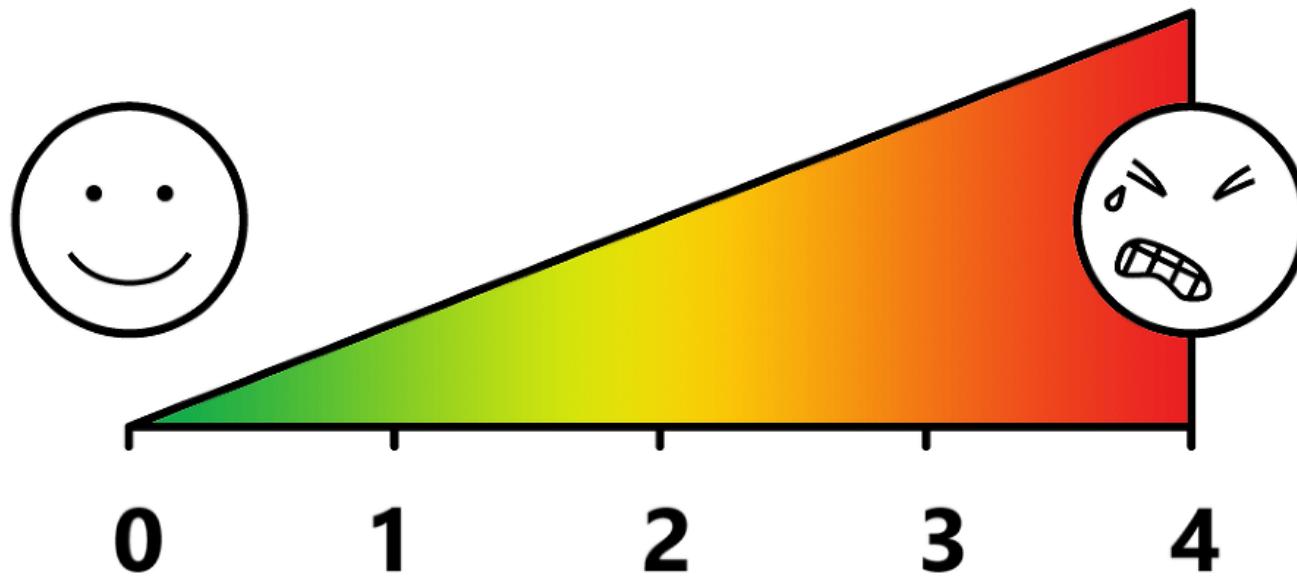
Jokin muu, mikä?

Kipukartta

Kipumittari

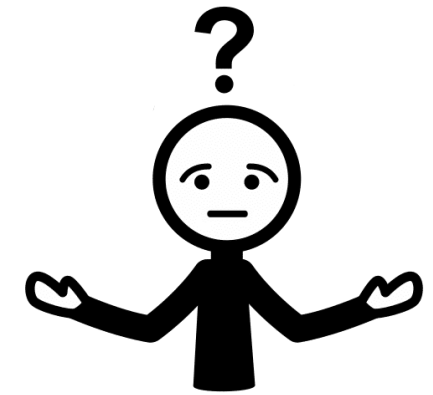
ei kipuja

lievä

kohtalainen

kova

sietämätön kipu

En osaa sanoa.

Alkoholin käyttö / annosmäärät

Pieni pullo tai tölkki
keskiolutta tai
siideriä
(33 cl)

Lasi mietoa
viiniä
(12 cl)

Pieni lasi
väkevää viiniä
(8 cl)

Ravintola-annos
väkeviä
(4 cl)

5.1. Mieliala

Millainen mieliala sinulla on ollut viime päivinä?

Oletko ollut yksinäinen, surullinen tai masentunut?

innostunut

mikään ei kiinnosta

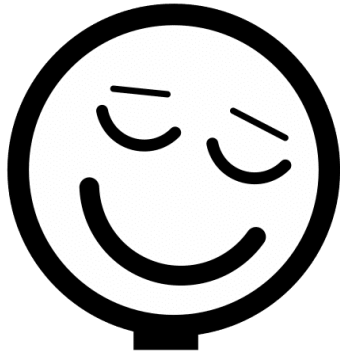
ei tunnu hyvältä

kiukkuinen, turhautunut

tyytyväinen ja rauhallinen

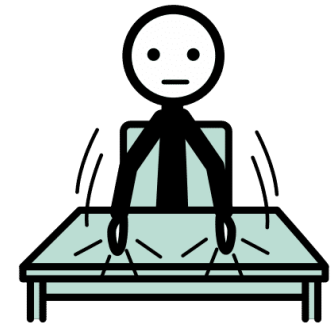
ahdistunut ja levoton

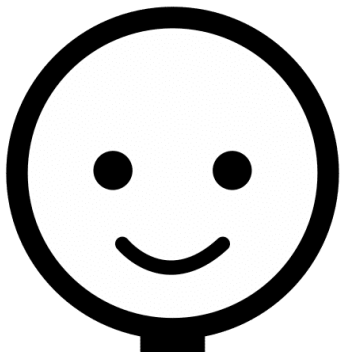
huolestunut

rauhaton, levoton

iloinen

surullinen

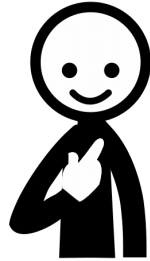
masentunut

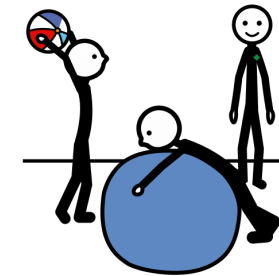
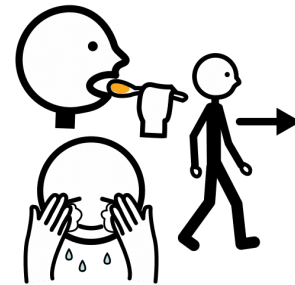
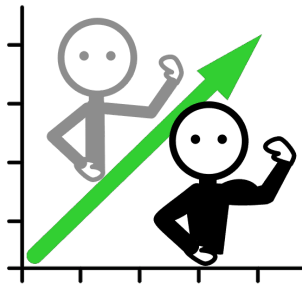
toivoton

6. Kunnan kohottaminen ja omatoimisuus

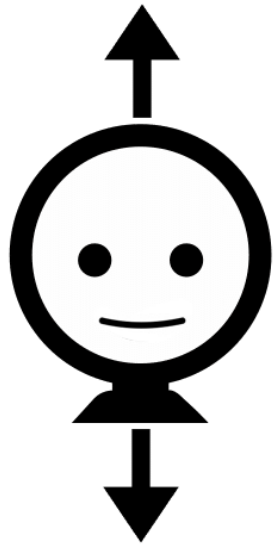

Uskotko, että voisit tehdä enemmän itse ja tarvita vähemmän apua?

Uskotko, että voit kohottaa kuntoasi ja lisätä omaa toimintaa arjessa? Millä tavoilla?

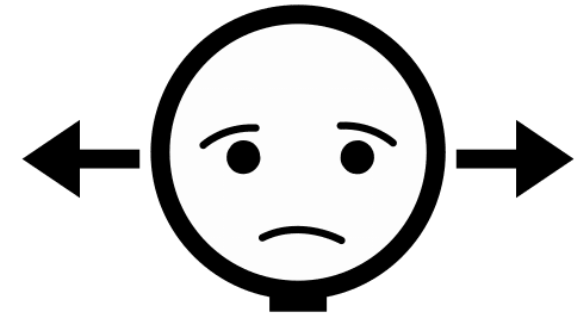
kyllä

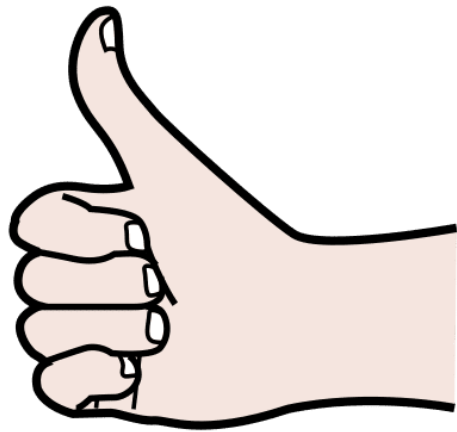
en tiedä / en osaa sanoa

ei

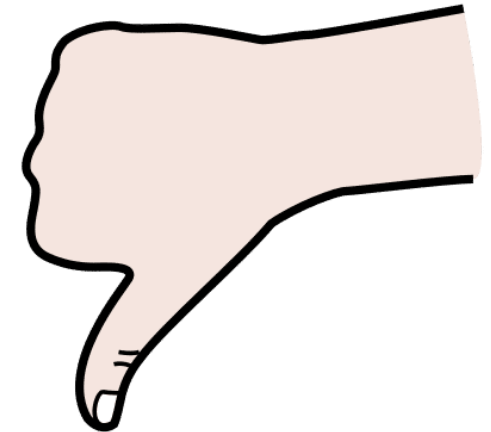
hyvä

en halua vastata

huono

Tietoa tukimateriaalista

Kuvatuki RAI-arviointikeskusteluun. Kuvakommunikaation käyttö RAI-arvioinnissa -toimintamallin tukimateriaali. Ymmärrän ja tulen ymmärretyksi -projekti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL. 3.2.2025.

Yhteistyökumppanit

- Yhteisrahoitteisen RAI-vertailukehittämisen kumppanit
- Kehitysvammaliitto

Kuvat: [Papunetin kuvapankki](#)

Sergio Palao/ARASAAC, Kuvako, Mulberry Symbols,

Elina Vanninen, Heidi Ahlström

Kuvien muokkaus: Papunet

Lisätietoa verkossa

[Toimintamalli: Kuvakommunikaation käyttö RAI-arvioinnissa \(Innokylä\).](#)

[Toimintamallikokonaisuus: Hyvät käytännöt kehitysvammaisten henkilöiden RAI-arvioinnissa \(Innokylä\).](#)

[RAI-välineistö \(thl.fi\).](#)

